

РЕЗЮМЕТА НА НАУЧНИТЕ ТРУДОВЕ, ПРЕДСТАВЕНИ ЗА УЧАСТИЕ В КОНКУРСА

на кандидата Емилия Витанова

1. NEWLY FOUND DOCUMENTS CONCERNING THE DECISION OF THE BULGARIAN OLYMPIC COMMITTEE ABOUT THE OLYMPIC TORCH RELAY THROUGH BULGARIA IN 1972

ABSTRACT

The Munich Olympic Games in 1972 were organized and held in the atmosphere of political and ideological controversies directly affected the organization and the Olympic Torch Relay along the route Olympia – Munich. This article aims to present newly found evidence about Bulgaria's participation in planning the overall route of the Olympic Torch Relay across the country.

The manuscript includes various documents and scientific and popular publications systematized through content analysis, comparative analysis, and critical analysis. In the course of the research, we also found 32 articles in periodicals. We researched foreign and Bulgarian books and publications, documents preserved in the regional libraries, the central state and regional archives, the archives of the Bulgarian Union for Physical Culture and Sport (BUPCS) and "Bulgarian Photography".

The research traced the difficulties and influences making the Bulgarian Olympic Committee (BOC) doubtful about the organization of the Olympic Torch Relay. On the basis of the newly found documents, we can have a clearer view of the political and ideological influences at BOC determining the decision on this matter.

НОВООТКРИТИ ДОКУМЕНТИ РАЗКРИВАЩИ ОБСТОЯТЕЛСТВАТА ПО ВЗИМАНЕ НА РЕШЕНИЕ ОТ БОК ЗА ПРЕМИНАВАНЕ НА ОЛИМПИЙСКИЯ ОГЪН В БЪЛГАРИЯ ПРЕЗ 1972 Г.

РЕЗЮМЕ

Олимпийските игри в Мюнхен 1972 г. се организират и провеждат в условията на политически и идеологически противоречия, чиито конфронтации влияят пряко върху организацията и провеждането на олимпийското факелно бягане по маршрута Олимпия – Мюнхен. Тази статия цели да представи открити нови сведения за участието на България в планирането на цялостния маршрут по пренасянето на олимпийския огън и провеждането на факелната щафета през страната.

В материала е представен богат набор от документални източници, научни и популярни публикации, систематизирани чрез използване на контент-анализ, сравнителен анализ и критичен анализ. В хода на проучването са открити и 32 статии в периодичния печат. Проучени са книги и публикации на чуждестранни и български автори; документи съхранявани в регионалните библиотеки, централния държавен архив, регионалните архиви и фондовете на окръжните съвети на БСФС и на „Българска фотография“.

В изследването се проследява трудностите и влиянията, които поставят пред дилема участието на Българския олимпийски комитет (БОК) в организацията на олимпийската факелна щафета. Въз основа на откритите документи се дава яснота за политическите и идеологически въздействия върху БОК, които определят взимането на решения по този въпрос.

2. ЗАСЛУГАТА НА СТЕФАН ЧАПРАШИКОВ ЗА УЧРЕДЯВАНЕ ФАКЕЛНОТО БЯГАНЕ ОТ ОЛИМПИЯ ДО БЕРЛИН 1936 Г.

РЕЗЮМЕ

Целта на настоящето изследване е насочена към представянето на нови сведения свързани с дейността на Стефан Чапрашиков и на неговата роля за провеждането на първата олимпийска факелна щафета за олимпийските игри в Берлин през 1936 г.

Обхванати са няколко области за събиране на информация: проучване на чуждестранна литература, преглед на всички публикации на български изследователи в областта на олимпийското движение в България, които представят сведения по темата. В методологическо отношение всички открити сведения в научни и популярни източници са систематизирани и обработени въз основа на биографичния метод, на съдържателния анализ, на сравнителния и критичен анализ.

Настоящата публикация представя нови открити сведения, в три статии от периодични издания и в два официални документа на БОК, които представят сведения, че идеята за провеждането на първата факелна щафета е на Стефан Чапрашиков. Тези открития ще осветлят историята на олимпийското движение в България и ще формират нова гледна точка в дискусиите по темата, обсъждани от други съвременни изследователи на олимпийското движение.

THE STEPHAN CHAPRASHIKOV'S MERIT FOR ESTABLISHING THE TORCH RUN FROM OLYMPIA TO BERLIN 1936.

ABSTRACT

The purpose of the research is aimed to present new information related to the activities of Stefan Chaprashikov and his role in conducting the first Olympic torch relay for the Olympic Games in Berlin in 1936.

There are covered several areas for gathering information according to the subject: researching of foreign literature and reviewing of all Bulgarian researchers' publications in the field of the Olympic movement in Bulgaria. In terms of methodology, all information found in scientific and popular sources is systematized and processed on the basis of the biographical method, content analysis, comparative and critical analysis.

This publication presents newly discovered information in three articles from periodicals, and in two official BOC documents presenting information that the idea of holding the first torch relay was of Stefan Chaprashikov's. These findings will shed light on the history of the Olympic movement in Bulgaria and will form a new perspective in discussions on the topic by other contemporary researchers of the Olympic movement.

Keywords: Bulgarian Olympic committee; Carl Diem; Olympic Flame

3. Витанова Е, ОТРАЗЯВАНЕ НА СВЕДЕНИЯ ЗА ДЪРЖАВНОТО ВИСШЕ УЧИЛИЩЕ ПО ТЕЛЕСНО ВЪЗПИТАНИЕ И ЦЕНТРАЛНИЯ ПЕЧАТ – ВЕСТНИЦИТЕ „УТРО“, „ЗАРЯ“ И „СЛОВО“ (IX.1942 Г. – IX.1944 Г.).

РЕЗЮМЕ

В началото на 40-те години на XX в. българската преса отразява събития от живота на Държавното висше училище по телесно възпитание, с което създава предпоставки за изграждането на авторитета му на национално и международно равнище. Проучването на статии в периодичните издания позволява да се установят и допълнят известни и неизвестни факти и събития, които са имали важно значение в развитието на ДВУТВ през периода 1942-1944 г. Във връзка с това основна цел на изследването е да се отразят сведения за ДВУТВ в централния печат - вестниците „Утро“, „Зора“, „Слово“ в периода IX.1942 г.-IX.1944 г. Откритите сведения в периодичния печат потвърждават тезата, че ръководството на ДВУТВ успява да организира обучението на студентите от първите випуски, като достига високи академични европейски стандарти. Наблюдава се активна политика за осъществяване на широка обществена дейност чрез организиране на продукции, на спортни състезания и сказки в други градове и села в страната. По този начин цялостният преподавателски състав на ДВУТВ успява да изгради хуманният облик на Висшето училище сред обществото, като институция която ще опазва, разпространява и развива телесната култура чрез високите стандарти в обучението на бъдещите специалисти в тази област.

REFLECTION OF INFORMATION ABOUT THE STATE HIGHER SCHOOL OF PHYSICAL EDUCATION IN THE CENTRAL PRESS - THE NEWSPAPERS "UTRO", "ZARYA" AND "SLOVO" (IX. 1942 -IX. 1944).

ABSTRACT

At the beginning of the 40s of the 20th centuries, the Bulgarian press covered events from the life of the State Higher School for Body Education /SHSBE/, thereby creating prerequisites for building its authority at the national and international level. The researching of articles in the periodicals allows to establish and supplement known and unknown facts and events that were important for State higher school of physical education's development in the period 1942-1944. In this regard, the main goal of the research is to reflect information about the SHSBE in the central press" for the period IX.1942 - IX.1944 in the newspapers "Utro", "Zora", "Slovo. The information found in the periodical press confirms the thesis that the management of SHSBE succeeds in organizing the education of the students from the first graduations reaching high academic European standards. There is an active policy of carrying out broad public activities by organizing productions, sports competitions and fairy tales in other cities and villages in the country. In this way, the entire teaching staff of SHSBE manages to build the humane image of the Higher School among society, as an institution that will preserve, spread and develop physical culture through high standards in the training of future specialists in this field.

4. Витанова Е, ИЗГРАЖДАНЕ НА КОНЦЕПЦИЯ ЗА ОБРАЗОВАТЕЛНА ПОЛИТИКА НА ДЪРЖАВНОТО ВИСШЕ УЧИЛИЩЕ ЗА ТЕЛЕСНО ВЪЗПИТАНИЕ,

РЕЗЮМЕ

Настоящото изследване разглежда въпроса за изграждането на първата концепция за образователна политика по отношение подготовката на спортни кадри в процеса на подготовка и създаване на ДВУТВ. Историческото изясняване на този въпрос може да бъде съществен ориентир и база за сравнителни анализи, генериране на идеи и решения при обсъжданията за образователната политика в подготовката на спортни кадри днес. Статията разглежда условията и причините за създаване на ДВУТВ, неговите мисия и целите като фундамент в образователната политика, законодателни и нормативни документи.

BUILDING A CONCEPT FOR EDUCATIONAL POLICY OF THE STATE HIGH SCHOOL OF PHYSICAL EDUCATION

ABSTRACT

The present study examines the issue of the construction of the first concept of educational policy regarding the training of sports personnel in the process of preparation and creation of the State higher school for body education /SHSBE/. The historical clarification of this question can be an essential reference point and basis for comparative analyses, generation of ideas and solutions in discussions about educational policy in the preparation of sports personnel today. The article examines the conditions and reasons for the creation of SHSBE, its mission and goals as a foundation in educational policy, legislative and regulatory documents

5. Витанова, Е. НСА „ВАСИЛ ЛЕВСКИ“ НА СТРАНИЦИТЕ НА ВЕСТНИК „НАРОДЕН СПОРТ“ В ПЕРИОДА 1944 -1949 Г.

РЕЗЮМЕ:

През 1944 г. в България настъпват социално-политически промени, които оказват съществено влияние върху управлението и дейността на Държавното висше училище за телесно възпитание (днес НСА „Васил Левски“). Във връзка с това основна цел на изследването е да бъдат проучени статии във в-к „Народен спорт“, които представят дейността на ДВУТВ в периода 1944–1949 г. Интерес за настоящото изследване е възможността да се проучи как в-к „Народен спорт“ отразява сведенията за дейността на Висшето училище, кои са темите, към които е бил проявяван по-голям интерес, и до каква степен обективно вестникът успява да представи значимата обществена роля на ДВУТВ в подготовката на спортни специалисти. Изследването се основа на преглед на всички броеве на вестника до 1949 г., като се извършва и електронна обработка на откритите статии. Представени са нови сведения за дейността на ДВУТВ/ВУФ през този исторически период.

NSA “VASSIL LEVSKI” IN THE PAGES OF THE “PEOPLE’S SPORT” NEWSPAPER IN PERIOD 1944-1949

ABSTRACT:

In 1944 there are social-political changes in Bulgaria, that affect the management and the activity of the State Higher School for Body Education (SHSBE, today the National Sport Academy “Vassil Levski”).

In relation to this the main aim of the study is to examine articles of the "People's Sport" newspaper, that expose the activities of the SHSBE in the duration of 1944-1949. An interest to the current work is the possibility to analyze how the "People's Sport" newspaper represents the information about the activity of the Higher School, which are the topics, that attract more interest and to what extent, how objectively the newspaper manages to show the significant social influence of the SHSBE in the preparation of sport specialists. The study is based on examination of all newspaper issues until 1949 with electronic analysis of the found articles. New information on the activity of the SHSBE/HSPE (Higher School of Physical Education) have been presented for the duration of the aforementioned historical period.

6. Витанова Е, „ИСТОРИЧЕСКИ БЕЛЕЖКИ ЗА ДЕЙНОСТТА НА ОЛИМПИЙСКИ КЛУБ НСА „ВАСИЛ ЛЕВСКИ“

РЕЗЮМЕ

Мисията на Национална спортна академия през изминалите 70 години е свързана пряко с подготовката на специалисти способни да развиват и прилагат знанията и опита в различни области на физическото възпитание и спорта. В тази връзка качеството на обучението и възможностите за практическо реализиране се явяват една от важните стъпки в изграждането на младия спортен специалист. Една от формите за такава изява в осъществяването на образователната мисия са дейностите на студентските организации в НСА.

До момента няма проучване, което да е изяснило проблема за организациите на студентите в Академията. В исторически план има сведения за съществуване на следните студентски организации: научни дружества, въздържателно дружество, спортни клубове, комсомолски дружества, естетически клуб, дружество към червения кръст. Тези организации в своята дейност и организационно съществуване са били създавани от административно или под влияние на политически решения или законодателни нормативи.

Олимпийски клуб НСА „Васил Левски“ е единствената доброволна младежка студентска организация със свой самостоятелен организационен живот и програма. Той успя да устои на изпитанията на времето и в продължение на 27 години създаде култура и традиции, които оставят своята следа в историята на НСА и на Олимпийското ни движение - следа в опазването и възпитанието в хуманните ценности и благородството в спорта.

За този дълъг период на своето развитие клубът осъществява и развива учебно-педагогически, научно - изследователски, културно - просветни дейности, които дават възможност за изграждането на виждания за облика на бъдещия спортен специалист и възможностите за бъдещо си развитие следвайки философията на спорта и Олимпизма.

HISTORICAL NOTES ON THE ACTIVITIES OF THE "VASIL LEVSKI" NSA OLYMPIC CLUB

ABSTRACT:

The mission of the National Sports Academy /NSA/ over the past 70 years is directly related to educating specialists capable for developing and applying knowledge and experience in various fields of physical education and sports. In this regard, the quality of the training and the opportunities for practical implementation are one of the important steps in the development of the young sports

specialist. One of the forms of such an expression in the implementation of the educational mission is the activities of the student organizations in the National Sports Academy.

To date, there is no study that has clarified the problem of student organizations in the Academy. Historically, there is evidence of the existence of the following student organizations: scientific societies, abstinence society, sports clubs, Komsomol societies, aesthetic club, red cross society. These organizations in their activity and organizational existence were created administratively or under the influence of political decisions or legislative norms

For this long period of its development, the club carries out and develops educational and pedagogical, scientific and research, cultural and educational activities, which enable the construction of visions about the appearance of the future sports specialist and the possibilities for future development following the philosophy of sports and Olympism.

7. Антонов А, Е. Витанова , ИСТОРИЧЕСКО РАЗВИТИЕ НА СПЕЦИАЛНОСТ „ХОКЕЙ НА ТРЕВА“

РЕЗЮМЕ

Сведения за първи прояви на хокейната игра в България откриваме още в края на XIXв. След затишието от 1930г. едва през 1991г се създава организация, която да налага новите и бързи темпове на развитие на този спорт в нашата страна – Българска федерация по хокей на трева /БФХТ/. Целта на проучването е да бъде представена информация за развитието на специалност хокей на трева в НСА „Васил Левски“. Специалността се превръща във водещ фактор за развитие на този спорт в България и подпомага цялостната научно-изследователска, спортно-състезателна и управленска дейност на Федерацията.

HISTORICAL DEVELOPMENT OF THE SPECIALTY "FIELD HOCKEY"

ABSTRACT:

We find information about the first manifestations of the hockey game in Bulgaria at the end of the 19th century. After the lull of 1930 only in 1991 was an organization created to enforce the new and rapid pace of development of this sport in our country - Bulgarian Field Hockey Federation /BFHF/. The purpose of the study is to present information about the development of the field hockey specialty at "Vasil Levski" National Sports Academy. The specialty becomes a leading factor for the development of this sport in Bulgaria and supports the overall scientific-research, sports-competition and management activities of the Federation

8. Витанова Е, ИСТОРИЧЕСКИ БЕЛЕЖКИ ЗА РАЗВИТИЕТО НА ХОКЕЯ НА ТРЕВА В БЪЛГАРИЯ ОТ КРАЯ НА XIX В. ДО 30-ТЕ ГОДИНИ НА XX В.,

РЕЗЮМЕ

Краят на XIX в. и началото на XX в. е епоха на активни външни влияния, чрез които телесната култура в България започва да добива нови измерения на своето развитие. Появата на чуждестранни гимнастически и спортни организации, опитите за създаване на Български

организации за телесно възпитание, дейността на Швейцарските учители, въвеждането на нови спортове в страната, постепенно утвърждават спорта като социално явление, а с това и създаването на първите спортни клубове в страната.

Целта на настоящия доклад е да представи новооткрити исторически сведения за развитието на хокея на трева в България от края на XIX в. и началото на XX в. откроявайки личности, спортни клубове и организации, събития, които поставят основите на този спорт в нашата страна.

HISTORICAL NOTES ON THE FIELD HOCKEY DEVELOPMENT IN BULGARIA FROM THE END OF THE 19TH CENTURY TO THE 1930'S.

ABSTRACT:

The end of the 19th century and the beginning of the 20th century was an era of active external influences, through the physical culture in Bulgaria began to acquire new dimensions of its development. The emergence of foreign gymnastics and sports organizations, the attempts to create Bulgarian organizations for physical education, the activity of Swiss teachers, the introduction of new sports in the country, gradually confirmed sport as a social phenomenon, and with it the creation of the first sports clubs in the country.

The purpose of this study is to present newly discovered historical information about the development of field hockey in Bulgaria from the end of the 19th century and the beginning of the 20th century, highlighting persons, sports clubs and organizations, events that laid the foundations of this sport in our country.

9. Витанова, Е. РОЛЯТА НА ДЪРЖАВАТА ЗА ПОДГОТОВКА НА СПЕЦИАЛИСТИ ПО ТЕЛЕСНО ВЪЗПИТАНИЕ 1918-1942 Г.

РЕЗЮМЕ

В началото на XX в. Министерството на народното просвещение осъществява активна просветна политика свързана с откриването на много нови училища, приемането на правно-нормативни документи определящи статута на учителската професия и включването на предмета „гимнастика“ като задължителен за училищните образователни степени.

От друга страна започва утвърждаването на държавна политика насочена към подготовката на специалисти по телесно възпитание, които да могат да задоволят нуждите на училищната система, както и да подпомогнат дейността на новоизграждащите се обществени спортни организации и постепенното превръщане на спорта като значимо социално явление. СГБД „Юнак“ с подкрепата на МНП от 1900 г. започва провеждането на първите юнашки курсове, които от обществен преминават към държавен модел на организация и управление.

Ето защо в проучването е поставена целта да бъде изяснена ролята на Държавата при подготовката на спортни специалисти в периода 1918 г. – 1942 г.

THE ROLE OF THE STATE IN TRAINING SPECIALISTS IN PHYSICAL EDUCATION 1918-1942

ABSTRACT:

At the beginning of the 20th century, the Ministry of Public Education implemented an active educational policy related to the opening of many new schools, the adoption of legal-normative

documents defining the status of the teaching profession and the inclusion of the subject "gymnastics" as mandatory for school educational degrees.

On the other hand, the approval of a state policy aimed at the training of physical education specialists who can meet the needs of the school system, as well as support the activities of the newly established public sports organizations and the gradual transformation of sports as a significant social phenomenon, begins. SGBD "Yunak", with the support of the Ministry of Public Education, started conducting the first youth courses in 1900, which changed from a public to a state model of organization and management

That is why the research aims to clarify the role of the State in the educating of sports specialists in the period 1918-1942.

10. Витанова Е, СЪТРУДНИЧЕСТВО НА ПРЕПОДАВАТЕЛИ ОТ РАЗЛИЧНИТЕ УЧЕБНИ ДИСЦИПЛИНИ ПО ОРГАНИЗИРАНЕТО НА ДЕЙНОСТИ ЗА ОЛИМПЕЙСКО ВЪЗПИТАНИЕ,

РЕЗЮМЕ

Настоящата статия разглежда възможностите за въвеждането на нови подходи в обучението, чрез които да се подобри възпитателния процес в училищното образование. Статията предлага използването на интегративния подход, чрез който да се осъществи сътрудничество между преподавателите по физическо възпитание и спорт с учителите от други учебни дисциплини. Предлагат се идейни практически проекти, основани на олимпийските ценности, и които същевременно са съобразени с държавните образователни изисквания за учениците от 1 до 4 клас. Представени са методически указания за организирането и провеждането на идейните проекти.

COLLABORATION OF TEACHERS FROM DIFFERENT STUDY DISCIPLINES IN ORGANIZING ACTIVITIES FOR OLYMPIC EDUCATION

ABSTRACT:

The article examines the possibilities for the introduction of new approaches to learning, through which to improve the educational process in school education. The article proposes the use of the integrative approach, through which cooperation between physical education and sports teachers and teachers from other academic disciplines can be realized. The offered conceptual practical projects based on Olympic values, and at the same time are in line with the state educational requirements for students from 1st to 4th grade. Methodological guidelines for the organization and implementation of conceptual projects are presented.

11. Vitanova E. THE OLYMPIC FLAME THROUGH BULGARIA – 1936

ABSTRACT

The topic of this report is related to introducing information about the Olympic flame's passing through Bulgaria in 1936. Our country takes a significant place in the development of the international Olympic movement. Since it participated in the first modern Olympic Games, our country has persisted in establishing the Olympic values in society through the gymnastics movement, the Bulgarian Olympic Committee activities, and other prominent sports people's activities. An important feature related to Bulgarian sport's involvement in the Olympic idea and the Olympic movement was our active participation in organizing the first carrying of the Olympic flame.

This study aims to reveal new information on the topic. The research encompasses several major areas for collecting information – foreign literary sources research (13 sources); a survey of all publications by Bulgarian researchers-historians in the field of sport and the Olympic movement in Bulgaria (11 sources); a review of all preserved Bulgarian periodicals since 1936 (74 articles found), review of the „Olympia Zeitung“ since 1936 (8 articles found) and review of Greek newspapers since 1936 (4 articles found). Methodologically, all the information found in scientific or popular publications was systematized by using content analysis, comparative analysis, and critical analysis. The keywords used to search for information on the topic were: Olympic Flame, Olympic Flame Torch, Olympic Games 1936, and Olympic symbols. For the aim of the research, we used data retrieved from Journal of Olympic History, Journal of the History of Sport, International Olympic Academy, Olympic Review, www.academia.edu, as well as books and publications preserved in the historical archive of National Sports Academy “Vassil Levski”, the Central National Archive, the regional archives, and the regional history museums in the towns where the Olympic flame went through.

In the unfavorable material and economic conditions in the 1930s our country created an excellent organization and turned this event into one of the most important social-cultural phenomena, which influenced the new perception about the role and significance of the Olympic Games and amateur sport.

12. Витанова, Е. СВЕДЕНИЯ ЗА СТУДЕНТСКАТА НАУЧНА ДЕЙНОСТ В НСА „ВАСИЛ ЛЕВСКИ“ В ПЕРИОДА 1950-1974 Г.

РЕЗЮМЕ

Съвременните условия на развитие на телесното възпитание и спорта поставят необходимостта от подготовката на специалисти с висше образование, които да имат способността да съчетават педагогическата си и административна работа с научния подход и провеждане на системна научна дейност в практиката. На второ място научните изследвания в спорта се свързват и с високите успехи на Българската спортна школа през 70те и 80те години на XX в, с подготовката на специалисти, които умеят да осъществяват научни изследвания и приложни методики в своята работа. На трето място, днешното състояние на студентската научна дейност има редица особености, които го отделят от учебната работа, а намаляващите изисквания към студентите определят и все по-малкото участие на студентите в научно изследователска работа, разработване на проблеми от спортната действителност днес. Не по-малък и интересен въпрос е и това как се регламентира, организира и финансово обезпечава студентска научна дейност, кой ръководи тази дейност и има ли значение това върху общото образование и подготовка на студентите.

INFORMATION ON THE STUDENT SCIENTIFIC ACTIVITY IN THE "VASIL LEVSKI" NSA IN THE PERIOD 1950-1974.

ABSTRACT

The modern conditions of development of physical education and sports make it necessary to train specialists with higher education who have the ability to combine their pedagogical and administrative work with the scientific approach and conducting systematic scientific activity in practice. Secondly, scientific research in sports is also associated with the high successes of the Bulgarian Sports School in the 70s and 80s of the 20th centuries, with the training of specialists who know how to carry out scientific research and applied methods in their work. Thirdly, today's state of student scientific activity has a number of features that separate it from academic work, and the decreasing demands on students determine the less and less participation of students in scientific research work, development of problems from the sports reality today. An equally interesting question is how student scientific activity is regulated, organized and financially supported, who leads this activity, and whether this has an impact on the general education and training of students.

13. Витанова Е. ПРИНОС НА ПРОСВЕТНИТЕ ДЕЙЦИ ЗА ОПАЗВАНЕТО И ПЕДАГОГИЧЕСКОТО ПРИЛОЖЕНИЕ НА БЪЛГАРСКИТЕ НАРОДНИ ИГРИ –

РЕЗЮМЕ

Опазването на културата и традициите е от особено значение за оформянето на българската идентичност и издига националното самосъзнание. Изследването на развитието и публикуването на българските народни игри са свързани пряко с усилията на редица просветни дейци, които са успели още от епохата на Възраждането да започнат първите опити за опазването на нашата култура.

Целта на проучването и да представи просветни дейци, които са събирали и опазвали българските народни игри за да бъдат по-късно прилагани и в образователната система. В методологическо отношение всички открити сведения в научни и популярни източници са систематизирани и разгледани въз основа на т.нар. съдържателен анализ, сравнителен и критичен анализ.

CONTRIBUTION OF EDUCATORS TO THE PRESERVATION AND PEDAGOGICAL APPLICATION OF BULGARIAN FOLK GAMES

ABSTRACT

The preservation of culture and traditions is of particular importance for shaping the Bulgarian identity and raises the national self-awareness. The study of the development and publication of the Bulgarian folk games are directly related to the efforts of a number of educationalists who since the Renaissance have succeeded in starting the first attempts to preserve our culture.

The purpose of the study is to present educators who collected and preserved Bulgarian folk games to be later applied in the educational system. In terms of methodology, all information found in scientific and popular sources has been systematized and examined on the basis of the so-called content analysis, comparative and critical analysis.

14. БЪЛГАРСКИТЕ НАРОДНИ ИГРИ – ИЗВОР НА ВЪЗПИТАНИЕ И КУЛТУРА ЗА ДЕЦАТА В УЧИЛИЩЕ И СВОБОДНОТО ВРЕМЕ

РЕЗЮМЕ

Българският народ има хилядолетна историческа памет, в която е успял да съхрани съкровищницата на своите бит и душевност, език и писменост. Именно те са в основата на опазването на българския дух, обичаи и култура. Част от това духовно богатство на нашия народ са българските на-родни игри и състезания, които са в основата на развитие-то на телесната култура през всички исторически епохи от Античността до наши дни.

Книгата има за задача да изтъкне значението на народните игри и състезания за възпитанието на нашата младеж и изграждането на културния облик на народа ни. В книгата са описани същността и функциите на игрите, исторически бележки, развитието на Народните игри в България. Представени са идеи за включването на народните игри в педагогически процес и подготовката на учителите и спортните специалисти, представени са методически указания и изисквания за приложение на игрите в училище и свободното време. Описани са някои от българските народни игри, които биха могли да бъдат използвани в педагогическата работа на спортните специалисти, учители, организатори на детски културни, забавни и социални прояви. В книгата са използвани и снимки от проведени възстановки със студенти на Национална спортна академия „Васил Левски“.

BULGARIAN FOLK GAMES – A SOURCE OF EDUCATION AND CULTURE FOR CHILDREN AT SCHOOL AND IN THE SPARE TIME

ABSTRACT

The Bulgarian people have a thousand-year historical memory, that they managed to preserve the treasury of their way of life and soul, language and writing. They are the basis of the preservation of the Bulgarian spirit, customs and culture. Part of this spiritual wealth of our people are the Bulgarian national games and competitions, which are the basis of the development of physical culture throughout all historical eras from Antiquity to the present day.

The book's task is to highlight the importance of folk games and competitions for the education of our youth and the building of the cultural image of our people. The book describes the essence and functions of the games, historical notes, the development of the National Games in Bulgaria. Ideas are presented for the inclusion of folk games in the pedagogical process and the preparation of teachers and sports specialists, methodological guidelines and requirements for the application of games in school and the free time. There are described some of the Bulgarian folk games that could be used in the pedagogical work of sports specialists, teachers, organizers of children's cultural, fun and social events. The book also uses photos from reenactments with students of the “Vasil Levski” National Sports Academy.

15. РАЗВИТИЕ НА ОБРАЗОВАТЕЛНАТА ПОЛИТИКА В НСА „ВАСИЛ ЛЕВСКИ“ 1942 – 2012 г.

РЕЗЮМЕ

80-годишнината на Национална спортна академия „Васил Левски“ разкрива възможността да се проследи изминатият исторически път и да се очертаят приносите и постиженията на Академията, която в продължение на десетилетия продължава да изпълнява своята мисия в подготовката на специалисти в областта на спорта и телесното възпитание.

Моделът на обучение в НСА „Васил Левски“ от нейното създаване през 1942 до 2012 г. е повлиян от външните и вътрешните фактори на държавната и академичната образователна политика. В него се представят значими направления от дейности и взаимоотношения, определящи социалната мисия на обучението, неговата стратегия и концепция за развитие, ръководството и управлението на учебния процес, изграждането и развитието на учебните планове и програми, както и свързаното с тях учебно съдържание.

В изготвянето на периодизацията са взети под внимание няколко важни критерия, които дават основание да бъдат разграничени основните периоди в изследването.

- Социална, обществена, икономическа и политическа обстановка, оказваща влияние върху политиката на НСА „Васил Левски“ и в частност образователната политика.
- Основни процеси на организационно и образователно преустройство на ДВУТВ/ВУФ/ВИФ/НСА.
- Развитие на образователната концепция за обучение по отделните учебни дисциплини.
- Развитие на учебния процес – съдържание, изменения, форми на обучение, изпитни изисквания и други.

При избора на времева рамка за отделните периоди е спазено методическото изискване да има взаимна обвързаност в проявленията на отделните фактори, организация и дейност с оглед наличието на общи закономерности в развитието на образователната политика. Във връзка с това в настоящото изследване ще бъдат разгледани следните периоди:

- I период – Образователна политика на ДВУТВ 1942–1944 г.
- II период – Образователна политика на Съветския модел 1949–1989 г. (Първи етап 1949–1972 г., Втори етап 1973–1989 г.)
- III период – Образователна политика на НСА „Васил Левски“ 2000–2012 г.

DEVELOPMENT OF THE EDUCATIONAL POLICY IN NSA "VASIL LEVSKI" DURING 1942 - 2012

ABSTRACT

The 80th anniversary of the "Vasil Levski" National Sports Academy opens up the opportunity to trace the historical path taken and outline the contributions and achievements of the Academy, which for decades continues to fulfill its mission in the training of specialists in the field of sports and body education.

The model of training at the "Vasil Levski" National Sports Academy from its establishment in 1942 to 2012 was influenced by the external and internal factors of the state and academic educational policy. It presents significant areas of activities and relationships defining the social mission of education, its

development strategy and concept, the leadership and management of the educational process, the construction and development of curricula and programs, as well as the related educational content.

Several important criteria were taken into account in the preparation of the periodization, which give grounds for distinguishing the main periods in the study.

- Social, public, economic and political situation, influencing the policy of the NSA "Vasil Levski" and, in particular, the educational policy.
- Basic processes of organizational and educational restructuring of the State higher school of body education/Higher school of Physical education/Higher institution of Physical education/National sports academy.
- Development of the educational concept for training in individual academic disciplines.
- Development of the educational process - content, changes, forms of education, exam requirements and others.

In choosing a time frame for the individual periods, the methodological requirement that there should be mutual dependence in the manifestations of the individual factors, organization and activity in view of the presence of general regularities in the development of the educational policy was observed. In this regard, the following periods will be considered in the present study:

- 1st period – Educational policy of the State Technical University 1942–1944.
- 2nd period – Educational policy of the Soviet model 1949–1989 (First stage 1949–1972, Second stage 1973–1989).
- 3rd period – Educational policy of the NSA "Vasil Levski" 2000-2012.

16. ИСТОРИЯ НА ТЕЛЕСНАТА КУЛТУРА: СБОРНИК ОТ УЧЕБНИ МАТЕРИАЛИ

РЕЗЮМЕ

Основното значение на историческото образование за студентите от НСА „Васил Левски“ и специалистите в областта на телесната култура е придобиването на богата представа за опита, който са натрупали обществата в различните периоди на тяхното развитие свързан с утвърждаването на спорта и телесното възпитание като важна част от обществения живот. В методическо отношение, обаче чрез тези познания, специалистите да се насочат към разсъждения и знания отиващи далеч зад пределите на историческите случки и събития. Студентите и специалистите трябва да умеят да разкриват причините, обстоятелствата и последиците, които определят развитието на телесната култура в България и света. Въз основа на тези знания, те трябва да открият примери, които да служат като поуки, ориентири и идеи за тяхната работа в съвременността. Сборникът от учебни материали по ИФВС включва изучаваните от студентите теми свързани с развитието на телесната култура на големите цивилизации и общества от миналото, както и развитието на телесната култура в България.

HISTORY OF PHYSICAL CULTURE: COMPENDIUM OF LEARNING MATERIALS

ABSTRACT

The main importance of historical education for the students of the National Sports Academy "Vasil Levski" and the specialists in the field of physical culture is the acquisition of a rich understanding of

the experience that societies have accumulated in the various periods of their development related to the establishment of sports and physical education as an important part of public life. However in a methodological sense through this knowledge, the specialists should focus on reasoning and knowledge going far beyond the limits of historical incidents and events. Students and specialists must be able to reveal the causes, circumstances and consequences that determine the development of physical culture in Bulgaria and the world. Based on this knowledge, they should find examples that serve as lessons, guidelines and ideas for their work in the present. The collection of study materials on the History of physical education and sport includes topics studied by the students related to the development of physical culture of the great civilizations and societies of the past, as well as the development of physical culture in Bulgaria.

17. УЧЕБНИК „ФИЗИЧЕСКО ВЪЗПИТАНИЕ И СПОРТ“ ЗА ПРОФИЛИРАНА ПОДГОТОВКА, ЗА XI И XII КЛАС, Модул „Олимпизъм и олимпийско движение“

РЕЗЮМЕ

В учебника за XI и XII клас са разработени модулите: Спортно усъвършенстване; Спортна анимация; Олимпизъм и олимпийски принципи и Наука и спорт. Автор на темите по модул „Олимпизъм и олимпийско движение“ е Емилия Витанова. В модула са включени три теми: Тема 1. Основни принципи и ценности на Олимпизма; Тема 2. Олимпизъм и педагогическите идеи на образователната система; Тема 3. Олимпийското движение в съвременния свят. Към всяка една тема са дадени примерни практически възможности, чрез които учениците да опознаят развитието на олимпийското движение и неговото приложение в миналото и в нашето съвремие.

TEXTBOOK "PHYSICAL EDUCATION AND SPORTS" FOR PROFILED EDUCATION, XI AND XII CLASSES, Module "Olympism and Olympic Movement"

ABSTRACT

In the textbook for class XI and XII, the following modules have been developed: Sports improvement; Sports animation; Olympism and Olympic principles and Science and sport. The author of the topics in the "Olympism and Olympic Movement" module is Emilia Vitanova. The module includes three topics: Topic 1. Basic principles and values of Olympism; Topic 2. Olympism and the pedagogical ideas of the educational system; Topic 3. The Olympic movement in the modern world. For each topic, exemplary practical opportunities are given and students are able to learn about the development of the Olympic movement and its application in the past and in our modern times

18. СПЕЦИАЛНОСТ „ХОКЕЙ НА ТРЕВА В НСА „ВАСИЛ ЛЕВСКИ“ 1995-2015

РЕЗЮМЕ

Книгата представя сведения за развитието на специалност „Хокея на трева“ в НСА „Васил Левски“ за 20 годишен период. В нея са отбелязани предпоставките за създаването на специалността през учебната 1195/1996 г. и нейното развитие. Направен е исторически преглед на образователната и учебна дейност, на научната, проектна и организационна дейност, на спортно-състезателната дейност. Представени са изтъкнатите треньори и състезатели на клуба

през годините. Принос към изследването е систематизирането на цялостната информация за всички възпитаници на специалността следвали в ОКС „Бакалавър“ и ОКС „Магистър“ на НСА „Васил Левски“.

"FIELD HOCKEY" SPECIALTY AT NATIONAL SPORTS ACADEMY "VASIL LEVSKI" 1995-2015

ABSTRACT

The book presents information on the development of the "Field Hockey" specialty at the "Vasil Levski" National Sports Academy over a 20-year period. It notes the prerequisites for the creation of the specialty in the academic year 1995/1996 and its development. A historical review of the educational and learning activity, the scientific, project and organizational activity, the sports and competition activity was made. Featured are the prominent coaches and players of the club over the years. A contribution to the research is the systematization of the overall information for all graduates of the specialty studied at the Bachelor's and Master's Colleges of "Vasil Levski" National Sports Academy.

19. МЕТОДИЧЕСКО РЪКОВОДСТВО ПО ИСТОРИЯ НА ФИЗИЧЕСКОТО ВЪЗПИТАНИЕ И СПОРТА

РЕЗЮМЕ

Учебното ръководство по дисциплината „История на физическото възпитание и спорта“ е предназначено за студенти от НСА „Васил Левски“ и има за цел да подпомогне тяхната самостоятелна работа и подготовка по време на обучението. Да бъде в помощ за систематизиране и аналитично използване на информацията, с която работят спортно-педагогически специалисти, в областта на телесната култура (треньори, учители, инструктори, обществени спортни дейатели, активни спортисти и др.). Да бъде полезно и за спортни дейатели, които проявяват интерес към изследвания и публикуване на материали свързани с историческите аспекти на развитие на спортното и олимпийското движение в страната.

Съдържанието на учебното ръководство е съобразено с образователните програми в бакалавърската, магистърската и докторската степен на обучение в НСА „Васил Левски“. Представени са основни правила и препоръки съобразени със самостоятелната подготовка и възможностите за по-добро усвояване и разбиране на учебния материал, работа с исторически документи и материали. Учебното ръководство има за задача да усъвършенства обучението чрез методически препоръки за самостоятелна изследователска работа и приложение на усвоените знания, умения и техники за развитие на културно-просветна и възпитателна дейност в училищата, спортните клубове и общините. Разработени са и методически указания, които да бъдат полезни в осъществяването на научно-изследователска дейност, в реализирането на практически проекти свързани с историческата култура за възпитателна, популяризаторска и социална изява – изложби, статии, чествания, празници филми, интервюта и възможности за публикуване на книги имащи историческа значимост.

METHODOLOGICAL GUIDE FOR THE HISTORY OF PHYSICAL EDUCATION AND SPORTS

ABSTRACT

The study guide for the discipline "History of Physical Education and Sports" is intended for students of the National Sports Academy "Vasil Levski" and is intended to support their independent work and preparation during their studies. To help and systematize analytically use the information for sports and pedagogical specialists in the field of physical culture (coaches, teachers, instructors, public sports figures, active athletes, etc.). To be useful for sports figures who are interested in research and publication of materials related to the historical aspects of the development of the sports and Olympic movement in the country.

The content of the study guide is tailored to the educational programs in the bachelor, master and doctoral degrees of study at the National Sports Academy "Vasil Levski". Basic rules and recommendations are presented in accordance with independent preparation and opportunities for better learning and understanding of the study material, working with historical documents and materials. The educational leadership has the task of improving education through methodological recommendations for independent research work and application of the acquired knowledge, skills and techniques for the development of cultural, educational and educational activities in schools, sports clubs and municipalities. Methodological instructions are also developed. It will be useful in the implementation of scientific and research activities, in the implementation of practical projects related to historical culture for educational, popularizing and social expression - exhibitions, articles, celebrations, holiday films, interviews and opportunities for publication of books of historical significance.

20. СБОРНИК ОТ МАТЕРИАЛИ ЗА ПРИЛАГАНЕ НА ОЛИМПИЙСКОТО ОБРАЗОВАНИЕ И ВЪЗПИТАНИЕ В ОБРАЗОВАТЕЛНАТА СИСТЕМА

РЕЗЮМЕ

Въпреки глобалното развитие на Олимпийския спорт и многобройните усилия за съчетаване на физическото възпитание с олимпийската идея и възпитанието в духа на спортния хуманизъм, основните проблеми в тази насока са адаптирането на универсалните идеи и ценности на олимпизма с конкретните социално-културни, възрастови, етнически и организационно-технически условия в социалните общности. Сборникът от материали за прилагане на олимпийското образование предлага разработки на съдържание, методи, средства и организационно-педагогически модели за внедряване на хуманните принципи на олимпизма в работата на учителите по физическо възпитание и спорт в училище чрез изготвяне на образователно-методически пособия и средства.

Основа на тази концепция е изграждането на комплекс от педагогически инструменти, основани на класическите методи за образователна и възпитателна дейност, както и прилагане на съвременни подходи, свързани с интерактивното обучение, използване на дигитални ресурси, самоподготовка, приобщаване на родители, развитие на дейности в извънучилищната среда в рамките на групов и самостоятелна творческа работа на учениците. Чрез разработка на дидактически и методически материали за развитие на мотивационните нагласи и потребности на учениците се разширяват възможностите за възпитателна дейност на учителите по физическо възпитание чрез от двигателна активност.

COMPILATION OF MATERIALS FOR IMPLEMENTATION OF OLYMPIC EDUCATION IN THE EDUCATIONAL SYSTEM

ABSTRACT

Despite the global development of Olympic sports and numerous efforts to combine physical education with the Olympic idea and education in the spirit of sports humanism, the main problems in this direction are the adaptation of the universal ideas and values of Olympism with the specific socio-cultural, age, ethnic and organizational - technical conditions in social communities. The collection of materials for the implementation of Olympic education offers development of content, methods, means and organizational-pedagogical models for implementing the humane principles of Olympism in the work of physical education and sports teachers at school through the preparation of educational-methodical aids and approaches.

The basis of this concept is the construction of a complex of pedagogical tools based on the classic methods of educational and educational activity, as well as the application of modern approaches related to interactive learning, use of digital resources, self-training, involvement of parents, development of extracurricular activities environment within the framework of group and independent creative work of students. Through the development of didactic and methodical materials for the development of motivational attitudes and needs of students, the opportunities for educational activities of physical education teachers through motor activity are expanded.